

Yaz?I? Anlat?ma Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaz?I? Anlat?ma Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33081>

Özet

Yaz?l? Anlat?ma Yönelik Tutum Ölçe?i, bireylerin yaz?l? anlat?m becerilerine ve bu sürece kar?? sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Ege Ak tarafından 2011 y?l?nda hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında, yarat?c? yazma tekniklerinin ilkö?retim ö?rencilerinin yaz?l? anlat?m becerileri üzerindeki etkisini ara?tırmak amacıyla bir araç olarak geli?tirilmiştir. Ölçek, ö?rencilerin yazmaya kar?? ilgilerini, motivasyonları ve algılanan zorluk düzeylerini belirlemeye odaklanmaktadır.

Ölçe?in geli?tirilmesi, ölçek geli?tirme sürecinin temel adımlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, özellikle Türkçe dersleri bağlamında, ö?rencilerin yazma eylemine yönelik olumlu veya olumsuz tutumlarının belirlenmesi ve böylece e?itimsel müdahalelerin planlanması için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Yaz?l? anlat?m, tutum, ölçek geli?tirme, Türkçe dersi, ilkö?retim, yazma becerileri, yarat?c? yazma teknikleri.

Yazarlar

Ege Ak

Amaç

Yaz?l? Anlat?ma Yönelik Tutum Ölçe?i'nin temel amacı, ilkö?retim kademesindeki ö?rencilerin yaz?l? ifade etme süreçlerine kar?? geli?tirdikleri tutum düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin yazma eylemine ne kadar değer verdiklerini, yazmaktan ne kadar keyif aldıklarını veya ne kadar kaygı duyduklarını belirlemeyi hedefler.

Ölçek, Ak (2011) tarafından yürütülen ara?tırmanın bir parçası olarak, yarat?c? yazma teknikleri e?itiminin ö?rencilerin tutumları üzerindeki potansiyel de?imini gözlemlemek amacıyla tasarlanmıştır. Bu sayede, uygulanan pedagojik yöntemlerin sadece beceri düzeyini değil, aynı zamanda ö?rencilerin konuya yönelik duygusal e?ilimlerini de nasıl etkilediği ortaya konulmuştur.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **tutum** yapısını, spesifik olarak **yaz?l? anlat?m** bağlamında ölçmektedir. Tutum, genellikle üç bileşenli bir yapı olarak ele alınır: bili?sel (inançlar), duygusal (duygular) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) bileşenler. Yaz?l? Anlat?ma Yönelik Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin yazma becerilerine ilişkin inançları (örn., "Yazmak önemlidir"), duygusal tepkilerini (örn.,

"Yazmaktan hoşlanırım") ve yazma etkinliklerine katılma eğilimlerini (örn., "Daha fazla yazmak isterim") kapsayan ifadelerden oluşur.

Ölçeğin ölçtüğü ana yapı, öğrencilerin yazma görevlerine karşı gösterdikleri genel eğilim olup, bu eğilim öğrenme motivasyonunu ve akademik başarıya doğrudan etkileyen önemli bir faktördür.

Geçerlik

Bu ölçeğin geliştirildiği yüksek lisans tezinin özet bilgilerinde, geçerlik analizlerine dair spesifik istatistiksel sonuçlar (içerik geçerliği, yapı geçerliği vb.) yer almamaktadır. Ancak **ölçek geliştirmeye** sürecinin doğası gereği, geçerlik çalışmaları (genellikle uzman görüşü alma ve yapı geçerliği için faktör analizi) tezin tam metninde detaylı olarak sunulması beklenmektedir.

Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmek istediği yapıyı (yazma anlatma yönelik tutum) ne derece doğru ölçtüğünü gösterir. Bu tür bir ölçekte genellikle **yapı geçerliği** (faktör yapısının tutarlılığı) ve **kapsam geçerliği** (maddelerin ölçülmek istenen alanı temsil etme derecesi) öncelikli olarak incelenir.

Güvenirlik

Kaynak özetinde güvenilirlik katsayılarına ilişkin spesifik bir bilgi (örn., Cronbach Alfa değeri) sunulmamıştır. Bir psikometrik aracın kalitesini belirlemek için güvenilirlik analizleri zorunludur.

Güvenirlik, ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı koşullara göre tutarlılığını ifade eder. Yazma Anlatma Yönelik Tutum Ölçeği için güvenilirlik analizlerinde, genellikle **iç tutarlılık katsayısı** (Cronbach Alfa) hesaplanmalıdır. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçekteki tüm maddelerin aynı yapıyı ölçmeye katkıda bulunduğunu gösterir.

Faktör Analizi

Ölçek, Ak (2011) tarafından **geliştirme** aşamasında olduğu için, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla büyük olasılıkla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** uygulanmıştır. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve bu boyutların teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiğini ortaya koyar.

Tutum ölçeklerinde genellikle birkaç faktör (alt boyut) ortaya çıkar (örneğin, yazmaya karşı ilgi, yazmaya karşı kaygı, yazmanın faydasına inanma). Ölçeğin faktör yapısı hakkında kesin bilgi için tezin orijinal metnine başvurulması gerekmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Attitude Scale Development)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Ölçeğin orijinal derecelendirme sistemi özet kaynakta belirtilmemiştir).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler

Yaş Grubu: İlköğretim öğrencileri (Özellikle 5. sınıf öğrencileri).

Popülasyon Detayları: Yüksek lisans tezi, yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisini incelemek üzere yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli tutum ölçümü.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçümü, yazma becerileri, yaratıcı yazma, psikometrik araç, ilköğretim 5. sınıf, Dokuz Eylül Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Bağılı E-posta Adresleri: Sağlanmamıştır.

Yazma Adresi: Sağlanmamıştır (Kaynak: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin geliştirildiği yıl **2011**'dir. Bu ölçek, bir akademik çalışmada (yüksek lisans tezi) kapsamında geliştirildiği için, ticari kullanım genellikle sorumlu yazar Ege Ak'ın veya tezin bağlı olduğu kurumun (Dokuz Eylül Üniversitesi) iznine tabidir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle izin alınması önerilir.

Tezin tam metnine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilmektedir. Tezin linki: tez.yok.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: yazili-anlatima-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ak, E. (2011). *Yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5.sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazma ve anlatma becerileri üzerindeki etkisi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Yazma ve Anlatma Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağılan kaynak içerikte yer almamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM